

Aanvulling op nieuwsbrief 6 over Windplan Groen

Geachte heer, mevrouw,

Op 18 juli verstuurden wij – Windkoepel Groen - nieuwsbrief 6 over het concept-voorkeursalternatief (concept-VKA) voor Windplan Groen. Wij hoorden en lazen verschillende reacties hierop. Het leek ons naar aanleiding daarvan goed om via deze aanvulling op de nieuwsbrief nadere informatie te geven.

Windkoepel Groen is de initiatiefnemer van Windplan Groen. Windkoepel Groen is een samenwerkingsverband van windparken in projectgebied Oost. Dat gebied ligt in de gemeenten Dronten en Lelystad. www.windplangroen.nl

Behandeling in Provinciale Staten en gemeenteraden

Het concept-VKA wordt in september 2018 behandeld door Provinciale Staten (PS) van de provincie Flevoland en de gemeenteraden van Lelystad en Dronten. Eerst vergaderen de commissie van PS en gemeenteraden over het concept-VKA, enkele weken later gevolgd door de Statenvergadering van PS en de raadsvergadering van de gemeenteraden. Op de websites van de provincie Flevoland en gemeenten Lelystad en Dronten ziet u in de agenda's van PS en de gemeenteraden wanneer er over Windplan Groen wordt vergaderd. Daarbij treft u ook de bijbehorende formele stukken aan.

Aanvulling op nieuwsbrief over concept-VKA

Deze aanvulling op de nieuwsbrief delen wij op in enkele thema's die wij in de reacties hoorden en zagen terugkomen. Hiermee hopen wij meer duidelijkheid te geven over een aantal zaken.

Nieuwsbrief 6 en eerdere nieuwsbrieven kunt u nog teruglezen op onze website. [Klik daarvoor hier](#).

1. Waarom worden er meer nieuwe windmolens gebouwd dan bestaande molens gesaneerd?

Het uitgangspunt in het Regioplan Windenergie Flevoland is dat er meer bestaande windmolens worden gesaneerd dan dat er nieuwe worden gebouwd. Meer windenergie met minder molens is het motto in het Regioplan. Het concept-VKA van Windplan Groen biedt daarentegen plaats aan 109 nieuwe windmolens en er worden 98 bestaande molens verwijderd. In nieuwsbrief 6 lichtten wij toe wat hiervan oorzaken zijn en hieronder staat nog een aanvulling daarop:

- In het projectgebied van Windplan Groen worden alle huidige windmolens gesaneerd. In de zones waar wordt gesaneerd, komen minder (maar grotere) of geen windmolens terug. De sanering in het zuidelijk gebied wordt uitgesteld totdat vervanging economisch rendabel is.
- In het zuidelijk deel van het gebied kunnen geen nieuwe, hoge windmolens worden geplaatst. Dat komt door hoogtebeperkingen vanuit de luchtvaartveiligheid. Hierdoor is het economisch niet interessant de huidige molens in dit gebied nu al te vervangen door nieuwe. De 37 molens in dit gebied zijn eigenlijk 'te jong'. Nu saneren kost veel geld en deze kosten moeten worden opgebracht door de nieuwe vervangende windmolens. Het rendement van lagere windmolens is daarvoor te laag.
- In het oostelijk deel van het projectgebied zijn naast de bestaande molenlijnen aan de Hondtocht en Olstertoht nieuwe plaatsingszones toegekend. De plannen hiervoor lagen al eerder klaar, maar mochten nog niet worden uitgevoerd. Dat komt door de noodverordening van de provincie Flevoland die sinds het najaar van 2014 van kracht is waardoor er geen individuele initiatieven voor windmolens konden worden uitgevoerd. Nu is er de opdracht dat alle initiatieven voor windenergie samenwerken in één Windplan Groen. In het Regioplan

zijn de reeds eerder geplande plaatsingszones opnieuw benoemd. Hier komen nu dus wel windmolens, waarvoor niet eerst windmolens hoeven te worden gesaneerd.

2. Wie delen mee in het financiële resultaat van Windplan Groen?

In het Regioplan staat dat nieuw te ontwikkelen windenergie open moet staan voor financiële participatie van bewoners van het buitengebied en de woonkernen. Dit betekent dat de winst niet alleen de initiatiefnemers ten goede komt, maar met andere participanten wordt gedeeld. Hieronder schetsen wij de verschillende vormen hiervan bij Windplan Groen:

- Grondvergoeding:
De eigenaren van grondposities waar windmolens kunnen komen, krijgen een vergoeding voor het beschikbaar stellen van hun grond. De meesten participeren vervolgens ook mee in de te ontwikkelen lijn van windmolens. Vanwege de financiële participatie uit de samenleving (inwoners buitengebied en kernen) wordt binnen Windkoepel Groen zorgvuldig gekeken naar de hoogte van de vergoedingen. Het doel is dat deze redelijk zijn, maar niet ten koste gaan van het uiteindelijke resultaat voor alle participanten.
- Omgevingsvergoeding:
Omwonenden die niet mee participeren in een lijn maar wel als naaste omwonende hinder kunnen ondervinden, krijgen een compensatie hiervoor. Wettelijke criteria van de overheid ten aanzien van afstanden voor slagschaduw en geluid vormen daarbij de grondslag.
- Windshare:
Bewoners in het buitengebied kunnen participeren via Windshare (www.wind-share.nl). Windshare is opgericht om gemeenschappelijk risicodragende participatie in alle windlijnen te realiseren. Er participeren nu zo'n 400 bewoners (circa 85% van de bewoners van het buitengebied) direct of via Windshare mee in Windplan Groen.
- Participatie voor de kernen:
In het laatste traject van de ontwikkeling van Windplan Groen krijgen ook inwoners van de kernen de mogelijkheid te participeren. Met de gemeenten en specialisten wordt hiervoor een plan uitgewerkt. Het streven is dat de drempel om mee te kunnen doen laag is en dat de risico's voor deelnemers beperkt zijn. Het is in dit stadium nog niet mogelijk een verantwoord participatieaanbod aan de kernen te doen en participatie open te stellen. Voorwaarde daarvoor is namelijk dat er volledige duidelijkheid is over de realisatie van Windplan Groen en daarmee ook duidelijk inzicht in eventuele risico's conform de richtlijnen van de Autoriteit Financiële Markten. Het plan is om in de eerste helft van 2019 duidelijkheid te hebben over de vormen die worden aangeboden en dan de interesse te peilen in de samenleving. Daar betrekken we degenen bij die al eerder hun interesse kenbaar maakten.
- Gebiedsgebonden bijdrage:
Er wordt vanuit de exploitatie van de windmolens een bijdrage betaald ten behoeve van de samenleving. Dit is een voorwaarde uit het Regioplan Windenergie. Deze bijdrage is ruim €1000 per megawatt aan geïnstalleerd vermogen. Voor Windplan Groen gaat het om meer dan €400.000 per jaar als de plannen zoals in het concept-VKA worden gerealiseerd. Met de gemeenten wordt overlegd op welke wijze dit bedrag jaarlijks kan worden besteed. Dit kan deels aan onderwerpen die ten goede komen aan de samenleving via innovatieve projecten gericht op duurzame energie vanuit de gemeente en deels aan projecten die de samenleving aandraagt. Het is de bedoeling daar ook vanuit de samenleving mee invulling aan te laten geven.

3. Wat is beter: windenergie of zonne-energie?

Er wordt soms gesteld dat het beter is om energie op te wekken met zonnepanelen dan met windmolens. Naar onze vaste overtuiging is het geen keuze tussen deze twee, maar zijn alle duurzame energiebronnen nodig om genoeg duurzame energie op te wekken. Bovendien vullen ze elkaar aan. Zo waait het vaak harder op bewolkte dagen en andersom. Daardoor wekt op de ene dag een windmolen meer energie op en op de andere dag zonnepanelen.

Windmolens en zonnepanelen zijn volgens ons om de volgende redenen niet uitwisselbaar:

- Om evenveel energie op te wekken als Windplan Groen, moet tenminste 2500 hectare akkerland worden vol gelegd met zonnepanelen. Het ruimtebeslag op de grond is bij windmolens vele malen kleiner dan bij zonnepanelen.
- Wij als Windkoepel Groen vinden het maatschappelijk niet aanvaardbaar om productieve landbouwgrond voor voedselproductie alleen te gebruiken voor het opwekken van energie. Dat zou een gevolg zijn van het enkel toepassen van zonnepanelen. Waar wel naar gekeken wordt, is om zonnepanelen in bermen of akkerranden te plaatsen in de buurt van windmolens. Dan kunnen de zonnepanelen en windmolens dezelfde infrastructuur gebruiken.
- De kostprijs van energie uit zonnepanelen ligt op dit moment nog aanzienlijk boven die van energie uit windmolens. Daardoor is er met zonnepanelen aanzienlijk meer subsidie nodig om evenveel energie op te wekken als met windmolens. Door dezelfde infrastructuur zoals de netaansluiting voor zowel windmolens als zonnepanelen te gebruiken, kan de kostprijs van beide energiebronnen dalen.
- Het landschappelijk effect van grote oppervlaktes zonnepanelen is groot, tenzij het kan worden ingepast in het landschap. In het algemeen wordt het landschappelijk effect van windmolens als minder belastend ervaren. Hogere molens zijn landschappelijk én ecologisch minder belastend dan kleine molens. Dit komt vooral doordat er veel minder in een lijn staan door de grotere onderlinge afstanden die nodig zijn tussen de molens.

Wel is de opslag van duurzame energie een terecht punt van aandacht. Dan kunnen overschotten aan wind- en zonne-energie worden benut op momenten dat er weinig wordt opgewekt, zoals op windluwe, bewolkte dagen. Er wordt veel onderzoek gedaan om een goede oplossing te vinden. Er is geen acuut probleem, maar in de periode tot 2050 dienen deze oplossingen wel beschikbaar te komen, want het doel is om 2050 alleen nog op duurzame energie te draaien.

4. Waarom is het nodig geld te verdienen met windenergie?

We merken dat er soms moeite is met het feit dat er geld wordt verdiend met windenergie. Het klopt dat het voor initiatiefnemers van gerealiseerde windprojecten de afgelopen jaren aantrekkelijk is gebleken actief te zijn in de windenergie. Een kanttekening is dat er vaak ook projecten niet konden doorgaan. De investeringen hiervoor zijn deze initiatiefnemers kwijt. Ook voor de gerealiseerde windprojecten geldt dat de risico's voor de initiatiefnemers aanzienlijk waren. De kosten gaan voor de baten uit en de kans dat een project ondanks forse investeringen niet kan doorgaan, is groot. Verder was de technologie voor de nieuwe generatie windmolens nog volop in ontwikkeling en de werkelijke onderhoudskosten voor de levensduur van de molens waren nog een behoorlijk onbekende factor.

De overheid stimuleerde de ontwikkeling van windenergie door middel van subsidieregelingen. In de afgelopen jaren is de subsidie fors naar beneden bijgesteld en deze daling zet door. Dat komt door de daling van de kostprijs van windenergie en daar wordt de subsidie op aangepast. De kostprijs van windenergie wordt door de overheid jaarlijks opnieuw vastgesteld. Daarbij

worden factoren zoals grondvergoeding, de kostprijs van nieuwe molens en infrastructuur, de rente voor financiering en gerealiseerde marktprijzen meegenomen.

Om een windproject te kunnen realiseren, is er ook financiering van bijvoorbeeld een bank nodig. Om banken in voldoende mate geïnteresseerd te krijgen, is het nodig dat het rendement op het benodigde eigen vermogen van het windproject rond 12 procent ligt. Dat is nodig om het project financieel robuust te maken, zodat het project ook bij tegenvallers nog steeds haar schulden bij de bank kan afbetalen. Een windproject gefinancierd krijgen en dus uiteindelijk ook windmolens kunnen bouwen, kan alleen als de windmolens financieel gezond zijn. Vanwege het risico dat participanten in een windproject nemen, is ook in het kader van de subsidieregeling het uitgangspunt dat er bij het slagen van het project voor hen een aantrekkelijk rendement overblijft. Het uiteindelijke rendement voor participanten wordt mede bepaald door de mate waarin iemand risico heeft gelopen in de ontwikkeling van het windproject.

5. Hoe is er gecommuniceerd over windenergie in Flevoland en Windplan Groen?

Hieronder schetsen we op welke manieren er is gecommuniceerd over de plannen voor windenergie in Flevoland in het algemeen en over Windplan Groen in het bijzonder:

- Het Regioplan Windenergie is de basis voor Windplan Groen en is ontwikkeld in 2015. Het conceptplan is destijds ter inzage gelegd door de provincie en de gemeenten en er zijn informatieavonden geweest bij de provincie en de gemeenten Lelystad en Dronten. Iedereen werd daarvoor uitgenodigd via onder andere paginagrote advertenties in de Flevopost.
- Windkoepel Groen (WKG) is in januari 2016 opgericht om een plan uit te werken voor projectgebied Oost uit het Regioplan. Vanaf juli 2016 heeft WKG via nieuwsbrieven regelmatig informatie gegeven over de ontwikkeling. Op het moment dat de eerste plannen enige vorm begonnen te krijgen, zijn er ook inloopavonden gehouden in Lelystad, Dronten en Biddinghuizen. Meer daarover staat op de website www.windplangroen.nl
- Op het moment dat de eerste concepten voor de Milieueffectrapportage (MER) werden voorbereid, zijn er door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat extra informatiebijeenkomsten georganiseerd, in samenwerking met de provincie, gemeenten en WKG. De conceptplannen werden daar toegelicht en ook ter inzage aangeboden via de websites van Bureau Energieprojecten en Windplan Groen.
- Iedereen die geïnteresseerd is in nieuwe informatie kan zich aanmelden voor de nieuwsbrief over Windplan Groen via de website, [klik daarvoor hier](#).

Informatie en contact

We hopen hiermee vragen die wellicht ook bij u leven te hebben beantwoord. Op de website van Windplan Groen (www.windplangroen.nl) wordt nog ingegaan op meer vragen die samenhangen met het ontwikkelen van windplannen in het algemeen en van Windplan Groen in het bijzonder. Ook verwachten we dit najaar weer informatieavonden te organiseren. Mocht u nog vragen, opmerkingen of suggesties hebben, dan kunt u hiervoor altijd contact met ons zoeken via info@windplangroen.nl

Met vriendelijke groet,

Wim Luijkx
Voorzitter van Windkoepel Groen

P.S. Wilt u deze nieuwsbrief niet meer ontvangen? Stuur dan een e-mail naar info@windplangroen.nl